

Članak 42.

(Podaci i dokumentacija za registraciju ovlaštene osobe/obveznika u AMLS sustav)

- (1) Radi registracije obveznika u AMLS sustav, obveznik iz članka 5. Zakona dužan je FOO dostaviti odluku o imenovanju ili promjeni ovlaštene osobe i zamjenika koja mora sadržavati sljedeće podatke:
 - a) ime i prezime odgovorne osobe - člana najvišeg rukovodstva odgovornog za primjenu Zakona;
 - b) ime i prezime ovlaštene osobe i njegovog zamjenika;
 - c) kontakt telefon i email adresu odgovorne osobe, ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe;
 - d) naziv, adresa i sjedište obveznika;
 - e) jedinstveni identifikacijski broj (JIB) obveznika.
- (2) Osim podataka navedenih u stavku (1) ovog članka, svi obveznici osim finansijskih institucija dužni su FOO-u prilikom prve registracije dostaviti i kopiju sljedeće dokumentacije:
 - a) aktuelni izvod iz sudskog registra ili rješenje nadležnog tijela;
 - b) obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema djelatnosti;
 - c) ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, ako je primjenjivo.
- (3) Podatke i dokumentaciju iz st. (1) i (2) ovog članka obveznik je dužan dostaviti FOO putem poštanske dostave ili elektroničkim putem.

Članak 43.

(Obveza provedbe obuke)

- (1) Obveznici su dužni osigurati kontinuiranu i adekvatnu obuku svojih zaposlenika u vezi sa sprječavanjem pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje, sukladno relevantnom zakonodavstvu i internim politikama.
- (2) Svi novi zaposlenici moraju proći inicijalnu obuku o osnovnim principima sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u roku od 60 dana od stupanja na dužnost.
- (3) Putem programa obuke obveznici su dužni osigurati adekvatnost provedene obuke, na način da svi zaposlenici koji su obuhvaćeni programom za sprječavanje pranja novca, financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje u potpunosti razumiju važnost i potrebe za što uspješnijom provedbom politike "upoznaj svoju stranku" i da to primjenjuju u postupku obavljanja svojih zadataka.

Članak 44.

(Sadržaj i učestalost obuke)

- (1) Obuka mora biti prilagođena radnim zadacima zaposlenika i uključivati najmanje sljedeće teme:
 - a) definicija i osnovni koncepti pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i financiranja širenja oružja za masovno uništenje;
 - b) zakonski okvir i obveze obveznika;
 - c) procjena rizika i primjena pristupa temeljenog na riziku;
 - d) unutarnje politike i procedure obveznika, uključujući mjere identifikacije i praćenja transakcija i aktivnosti stranke;
 - e) indikatori sumnjivih transakcija i postupak izvještavanja;
 - f) specifičnosti određenih proizvoda i usluga koje obveznik nudi, a koje mogu biti podložne zloupotrebi;
 - g) sustav internih kontrola.

- (2) Obuka se provodi najmanje jedanput godišnje, uz dodatne edukacije kada to zahtijevaju izmjene propisa, interni i vanjski nalazi nadzora ili uvođenje novih proizvoda i usluga.
- (3) Obveznici su dužni organizirati specijalizirane obuke prilagođene realnim potrebama organizacijske jedinice, radnog mjesta ili funkcije, najmanje uključujući:
 - a) novouposleno osoblje;
 - b) osoblje u kontaktu sa strankama;
 - c) operativno osoblje;
 - d) osoblje zaduženo za usklađenost i internu kontrolu;
 - e) viši menadžment i najviše rukovodstvo.

Članak 45.

(Evidencija i provjera učinkovitosti obuke)

- (1) Obveznici su dužni voditi evidenciju o provedenim obukama, uključujući datum, trajanje, sadržaj, popis sudionika i opise radnih mjesta ili funkcija.
- (2) U slučaju nepoštovanja obuke bez opravdanog razloga, obveznik je dužan poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući disciplinske postupke prema internim pravilima.
- (3) Obveznici su dužni periodično procijeniti učinkovitost obuke i predložiti mjere za njeno unapređenje.

POGLAVLJE IX - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46.

(Usklađivanje internih pravnih akata)

Obveznici su dužni uskladiti svoje interne pravne akte s ovim Pravilnikom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 47.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", br. 41/15 i 24/23).

Članak 48.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 216/25
29. prosinca 2025. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 17. и члана 22. став 1. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 101. став (1) Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", број 13/24), на приједлог Министарства безбједности Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 98. сједници одржаној 29.12.2025. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О ПРОВОЂЕЊУ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Овим правилником се детаљније прописују критеријуми за израду смјерница за процену ризика од прања новца, финансирања терористичких активности и

финансирања ширења оружја за масовно уништење; провођење захтјева у погледу идентификације и праћења клијента; начин провођења мјера појачане идентификације и праћења; начин и услови провођења мјера поједностављене идентификације и праћења; извјештавање Финансијско-обавјештајног одсјека Државне агенције за истраге и заштиту (у даљем тексту: ФОО), повезане готовинске трансакције, достављање исправа и података; начин и параметри за формирање, ажурирање и објављивање листе индикатора за препознавање сумњивих трансакција; ближе дефинишу препознавање и праћење повезаних трансакција; дефинишу начин и параметри за формирање, ажурирање и објављивање листе високоризичних земаља са стратешким недостацима у пољу спречавања прања новца и финансирања тероризма; одговорност за обезбјеђивање и организацију интерне контроле, организацију и провођење обуке запослених код обвезника, као и достављање података о овлашћеним лицима.

Члан 2.

(Употреба рода)

Ријечи које су ради прегледности у пропису наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

Члан 3.

(Значење појединих појмова)

- (1) Поједини појмови у овом правилнику имају сљедећа значења:
 - а) "ризик" је учинак и вјероватност појаве прања новца и финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење. Ризик се односи на ниво ризика који постоји прије примјене мјера ублажавања ризика;
 - б) "инхерентни ризик" је ниво ризика прије смањења ризика;
 - ц) "резидуални ризик" је ниво ризика који остаје након смањења ризика;
 - д) "јавни орган" у смислу овог правилника јесте домаћи орган на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини или страни државни орган, јавно предузеће, јавна агенција, јавна служба, јавни фонд, јавни завод или комора, као и друга јавна институција која врши дјелатност од јавног интереса на основу: домаћих прописа, прописа страних држава и међународних организација или законодавства ЕУ.
- (2) Остали појмови кориштени у овоме правилнику имају исто значење као у Закону о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", број 13/24), (у даљем тексту: Закон).

ПОГЛАВЉЕ II - СМЈЕРНИЦЕ ЗА ПРОЦЈЕНУ РИЗИКА ОД ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Члан 4.

(Обавеза доношења смјерница од стране надзорних органа)

- (1) Надзорни органи из члана 93. Закона су дужни да донесу и/или по потреби ажурирају смјернице за анализу и процјену ризика клијената, пословних односа и трансакција за обвезнике из члана 5. Закона у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог правилника.
- (2) Смјернице из става (1) овог члана помажу у идентификацији, праћењу и ублажавању ризика у различитим секторима.

- (3) Надзорни органи дужни су смјерницама из става (1) овог члана, поред фактора ризика прописаних чланом 10. ставом (1) Закона, обухватити и друге ризике специфичне за поједине секторе.
- (4) Приликом израде смјерница, надзорни органи су дужни узети у обзир резултате процјене ризика од прања новца и финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: процјена), Закон и одредбе овог правилника. Поред наведеног, надзорни органи ће узети у обзир и смјернице међународних и регионалних секторских удружења супервизора или обвезника, као што су смјернице Европске агенције за банкарство (ЕБА), Међународне организације комисија за хартије од вриједности (ИОСЦО) и др., те ће у изради смјерница остварити неопходну сарадњу са другим надлежним органима с циљем усаглашавања ставова и дефинисања јединственог приступа.
- (5) Надзорни органи су дужни да смјернице објаве на својој интернет страници и одмах доставе обвезницима на које се исте односе.

Члан 5.

(Писани интерни програм за процјену ризика - услови и садржај)

- (1) Обвезници ће у складу са чланом 10. Закона усвојити писани интерни програм којим ће се одредити нивои ризика група клијената или појединачног клијента, узимајући у обзир државу, њихово географско подручје рада, пословни однос, трансакције, производ или услуге, канал дистрибуције, примјену нових технологија и технологија у развоју у вези са могућом злоупотребом у сврху прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење у складу са овим правилником и смјерницама надлежног надзорног органа и надлежних тијела.
- (2) Обвезник ће у писани интерни програм такође укључити методу за:
 - а) идентификовање свих фактора ризика којима је изложен при успостављању пословног односа са клијентом или обављања трансакције;
 - б) процјену ризика на основу идентификованих фактора;
 - ц) смањење процијењених ризика;
 - д) праћење промјена ризика и вођење евиденција о промјени процијењеног нивоа ризика за групе клијената или појединачног клијента, државу, његово географско подручје рада, пословни однос, трансакцију, производ или услугу, канал дистрибуције, примјена нових технологија и технологија у развоју, разлоге за ову процјену и активности које су предузете у вези са процијењеним нивоом ризика;
 - е) процјену ризика цјелокупног пословања;
 - ф) праћење ефективности и провођења програма;
- (3) Обвезници су дужни да осигурају да се интерни програм везан за процјену ризика уврсти у интерну обуку запосленика обвезника.

Члан 6.

(Фактори који утичу на процјену ризика од стране обвезника)

- (1) Обвезници треба да развију свеобухватне процедуре процјене ризика.

- (2) Анализа ризика треба бити пропорционална природи и обиму пословања обвезника, те треба обухватити ризике који се односе како на клијенте, тако и оне који се односе на производе, услуге, трансакције, државе, географска подручја и дистрибуционе канале.
- а) Ризик клијента обухвата:
- 1) пословну дјелатност или професионалну активност клијента и стварног власника;
 - 2) углед клијента и стварног власника;
 - 3) природу и понашање клијента и његових трансакција.
- б) Ризик производа, услуге или трансакције обухвата:
- 1) сврху пословног односа и начин кориштења услуге;
 - 2) редовност и трајање пословног односа;
 - 3) кредитну задуженост и обим трансакција;
 - 4) ниво транспарентности производа, услуге или трансакције, посебно у вези са:
 1. могућностима анонимности за клијента или власничку структуру клијента;
 2. производима/услугама који пружају већу анонимност или се могу лако пренијети преко међународних граница, као што су интернет банкарство, картице са похрањеном вриједношћу, међународни електронски преноси новца, приватне инвестиционе компаније и фондациије;
 3. учешћем трећих лица у пословном односу;
 - 5) сложеност производа или трансакције, укључујући:
 1. број укључених субјеката и правних система;
 2. дозвољене уплате трећих лица и прекомјерна плаћања;
 3. ризике повезане с новим технологијама и иновативним методама плаћања;
 - 6) вриједност и обим производа или трансакција, са фокусом на:
 1. трансакције у готовини и олакшавање великих трансфера;
 2. постојање ограничења вриједности трансакција како би се смањио ризик злоупотребе;
 3. трансакције које су повезане са трговином оружјем, племенитим металима, културним добрима, драгим камењем, умјетничким предметима, заштићеним врстама, виртуелним валутама и сл.;
- ц) Ризик државе и географског подручја обухвата:
- 1) локацију сједишта и пословања клијента и стварних власника;
 - 2) релевантне личне, пословне или финансијске везе са високоризичним државама;
 - 3) ефикасност режима спречавања прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење у одређеним државама;
 - 4) ниво транспарентности и пореске дисциплине земље пословања.
- д) Ризик дистрибуционих канала обухвата:
- 1) пословне односе у којима клијент није физички присутан;
 - 2) дистрибуцију производа/услуга путем интернета;
 - 3) употребу посредника за успостављање пословног односа, када је потребно да обвезници размотре:
 1. да ли посредник подлијеже мјерама за спречавање: прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење;
 2. да ли је посредник под ефективним надзором у сегменту спречавања прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење;
 3. да ли се налази и/или има сједиште у држави, која је наведена на листи земаља са стратешким недостацима и земље у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника.
- (3) Обвезници су дужни анализом ризика узети у обзир и друге факторе ризика које је обвезник идентификовао због специфичности свог пословања.
- Члан 7.
- (Израда, објављивање и ажурирање листа индикатора за препознавање сумњивих трансакција)
- (1) Листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција, односно средстава и клијената у вези с којима постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности или финансирања ширења оружја за масовно уништење из члана 57. става (5) Закона (у даљњем тексту: Листа индикатора) доноси и ажурира ФОО у сарадњи са надлежним надзорним органима из члана 93. Закона, за сваку категорију обвезника посебно.
 - (2) Приликом израде и ажурирања листе индикатора из става (1) овог члана у обзир се узимају познате технике, методе и трендови прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини и иностранству, те релевантни документи, публикације и објављена домаћих, регионалних и међународних организација, као и сазнања до којих дођу надлежни органи у Босни и Херцеговини и струковна удружења која окупљају обвезнике из члана 5. Закона.
 - (3) Листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција објављују ФОО и надлежни надзорни органи на својим интернет страницама.
 - (4) Листа индикатора се ажурира на начин предвиђен ставом (1) овог члана према потреби, а најмање једном у двије године. Надзорни органи ће о извршеном ажурирању обавијестити обвезнике које у складу са Законом надзиру.
- Члан 8.
- (Приступ заснован на ризику од стране обвезника)
- (1) Обвезник је дужан да у складу са одредбама члана 10. Закона и члана 5. овог правилника те смјерницама надзорних органа изврши процјену ризика за сваку групу или врсту клијента, односно пословни однос,

- производ/услугу коју обвезник пружа у оквиру своје дјелатности, односно трансакције.
- (2) Обвезник ће приликом провођења процјене ризика из става (1) овог члана клијента сврстати у једну од следећих категорија ризика:
- категирију ниског ризика;
 - категирију средњег ризика;
 - категирију високог ризика.
- (3) Обвезник ће, приликом провођења редовних мјера идентификације и праћења активности клијента, на основу процјене ризика из члана 10. Закона, одредити да ли ће примјенити појачану или поједностављену идентификацију и праћења активности клијента у складу са одредбама Поглавља II Закона.

Члан 9.

(Клијенти који се могу сврстати у категорију ниског ризика од прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење)

- (1) Клијент који се може сврстати у категорију ниског ризика је:
- јавни орган који испуњава следеће критеријуме:
 - да се његов идентитет може утврдити из јавно доступних података;
 - да су начин на који врши своју дјелатност, као и резултати ревизије његовог пословања познати и доступни јавности;
 - јавно дионичарско друштво, односно јавно привредно друштво које је котирано на берзи и које подлијеже обавези објављивања финансијских извјештаја по правилима берзе или по основу закона, чиме се обезбјеђује адекватна транспарентност стварног власништва;
 - обвезник из члана 5. става (1) тач. а), б), ц), д), е), ф), х) л) и р) Закона, изузев посредника и заступника у осигурању који је регистрован у или је резидент државе за коју су ФАТФ или друго релевантно тијело утврдили да има дјелотворан систем за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, односно да има низак ниво корупције или других криминалних активности, а које нису наведене на листи земаља са стратешким недостацима и земље у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника.
- (2) Клијент из става (1) тач. а) и б) овог члана који има сједиште у иностраној држави може бити сврстан у категорију ниског ризика од прања новца, финансирања терористичких активности и ширења оружја за масовно уништење само ако је за државу сједишта испуњен и услов из става 1. тачке ц) овог члана.
- (3) Клијент који се сврстава у категорију ниског ризика може бити и пословна јединица или подређено друштво у већинском власништву клијента из става 1. тачка ц) овог члана ако су испуњени услови из члана 52. Закона.

Члан 10.

(Провјера испуњености услова)

- (1) Обвезник је дужан да провјери испуњеност услова из члана 9. овог правилника.
- (2) Обвезник је дужан да од клијента прибави писану изјаву о испуњености услова из става (1) овог члана.

- (3) Клијент који се сврстава у категорију ниског ризика на којег се примјењују поједностављене мјере идентификације и праћења клијента може бити и свако друго лице које је сврстано у категорију ниског ризика у складу са проведенем анализом сходно чл. 10. и 30. Закона.

Члан 11.

(Врсте пословних односа, услуга или трансакција које могу бити сврстане у категорију ниског ризика)

- (1) Следеће врсте пословних односа, односно услуга или трансакција могу бити сврстане у категорију ниског ризика:
- полиса животног осигурања са ниском премијом; уговор о животном осигурању код кога појединачна рата премије или више рата премије осигурања, које треба платити у једној календарској години, укупно не прелази износ од 2.000 КМ или ако плаћање једнократне премије не прелази износ од 5.000 КМ; полиса осигурања живота за случај смрти која се не може користити као средство осигурања;
 - уговор о чланству у добровољном пензијском фонду или уговор о пензијском плану под условом да није могуће пренијети права из тих уговора на треће лице или та права користити као осигурање за узимање кредита или позајмице;
 - пензија или слична накнада за запослене након пензионисања, гдје се доприноси плаћају одузимањем од плате, а према уговору није дозвољен пренос интереса корисника, тј. гдје није могуће пренијети права из тих уговора на треће лице;
 - уговор о лизингу, гдје укупан износ лизинг накнаде коју треба да плати корисник предмета лизинга не прелази 30.000 КМ;
 - уговор о кредиту код којег укупна годишња изложеност према клијенту не прелази износ од 3.000 КМ;
 - купопродаја постојећег недоспјелог или будућег краткорочног новчаног потраживања, настала по основу уговора о продаји робе или пружања услуга у земљи и иностранству, закљученог између правних лица и предузетника где укупан износ потраживања није виши од 30.000 КМ;
 - финансијски производи или услуге који су од стране обвезника оцијењени као нискоризични;
 - финансијски производи или услуге гдје прописани услови за њихово кориштење, попут ограничења кориштења електронски похрањеног новца или транспарентност власништва, представља механизам за управљање ризицима као што је електронски новац;
 - трансакција с дигиталном имовином чија је вриједност мања од 300 КМ, без обзира на то да ли се ради о једној или више међусобно повезаних трансакција, при чему вриједност тих трансакција одређеног клијента на мјесечном нивоу не прелази 600 КМ, а на годишњем нивоу 4.000 КМ.
- (2) Уколико клијент користи нискоризичан производ, то не значи да се и ризик клијента треба само на основу те чињенице промијенити у нижу категорију.

Члан 12.

(Процена ризика при увођењу нових производа и услуга)

Обвезници су дужни да, прије увођења нових или значајних измјена постојећих производа и услуга, изврше анализу ризика, утврђујући:

- а) потенцијални ризик који може произаћи из увођења новог производа или услуге;
- б) утицај на укупну изложеност обвезника ризику;
- ц) могућности адекватног управљања новим ризиком с циљем умањења могућности злоупотребе производа или услуге у сврхе прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење.

Члан 13.

(Процена ризика појединачног пословног односа и повремених трансакција)

- (1) Након проведене процене ризика обвезник је дужан категоризовати пословне односе и повремене трансакције у складу с процијењеним нивоом ризика у ризичне категорије.
- (2) Ризици од злоупотребе појединачног пословног односа и повремених трансакција за прање новца, финансирање терористичких активности и финансирање ширења оружја за масовно уништење могу се класификовати у једну од следећих категорија:
 - а) висок ризик: ситуације или активности које имају значајну вјеројатност негативног исхода с озбиљним посљедицама, често повезане с високим нивоом пријетњи или рањивости од прања новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања оружја за масовно уништење, а које захтијевају примјену појачаних мјера идентификације и праћења;
 - б) средњи ризик: ситуације или активности које имају умјерену вјероватност негативног исхода и могу узроковати умјерене посљедице од прања новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања оружја за масовно уништење, а односи се на клијенте, трансакције или пословне односе који не испуњавају критеријуме за високи ризик, али код којих ипак постоји потреба за пажњом и редовним праћењем;
 - ц) ниски ризик представља ниво ризика код којег, на основу процене, нису утврђени значајни показатељи прања новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања оружја за масовно уништење. У тим случајевима обвезник примјењује поједностављене мјере идентификације и праћења клијената, без потребе за додатним или појачаним мјерама, осим ако се у току пословног односа не појаве околности које упућују на виши ниво ризика.
- (3) Поред категорија ризика наведених у ставу (2) овог члана обвезници су дужни, на основу документоване процене ризика, идентификовати клијенте, пословне односе и повремене трансакције који су неприхватљиви за обвезнике, као што су: физичка и правна лица који су под санкцијама Савјета безбједности УН и/или лица која обављају одређену пословну дјелатност без дозволе надлежног органа и која желе успоставити пословни однос с обвезником, те друга лица по процјени обвезника због немогућности адекватног управљања ризиком.

Члан 14.

(Процене ризика цјелокупног пословања обвезника)

- (1) Обвезник је дужан провести процену ризика цјелокупног пословања којем је изложен у свим сегментима свог пословању. Процена ризика мора бити сразмјерна обиму и сложености пословања и тачно одражавати стварне ризике којима је обвезник изложен.
- (2) На основу извршене процене ризика цјелокупног пословања, обвезник ће процијенити ниво ризика којем је изложен и одредити оцјену нивоа ризика:
 - а) мање значајан ризик;
 - б) умјерено значајан ризик;
 - ц) значајан ризик;
 - д) врло значајан ризик.

Члан 15.

(Ажурирање процене ризика цјелокупног пословања обвезника)

- (1) Обвезник ће редовно проводити ажурирање процене ризика како би се осигурало да је процјена ажурна и да одражава стварно стање ризика обвезника. Обвезник ће без одгајања ажурирати процену ризика у случају значајних промјена у пословању обвезника или његових клијената, промјена регулаторног окружења, као и других догађаја који би могли утицати на изложеност обвезника ризику.
- (2) Процена ризика мора бити ревидирана и ажурирана најмање једном годишње, односно чешће уколико то захтијевају околности из става (1) овог члана.
- (3) При ажурирању процене ризика, обвезник мора користити релевантне интерне податке и информације као што су оперативни, трансакциони и други подаци, те екстерну документацију и смјернице надлежних домаћих, регионалних и међународних институција као што су: Радна група за финансијске мјере против прања новца (ФАТФ), Комитет експерата Савјета Европе за евалуацију мјера против прања новца и финансирања терористичких активности (Манивал), Канцеларија Уједињених нација за дрогу и криминал (УНОДЦ), Међународни монетарни фонд (ММФ), Свјетска банка (СБ), Међународна организација комисија за хартије од вриједности (ИОСЦО), Европска агенција за банкарство (ЕБА) и друге релевантне институције.

Члан 16.

(Разлози за ажурирање нивоа ризика клијента и преиспитивање успостављених система процене ризика)

- (1) Обвезник је дужан успоставити систем редовне процене и ажурирања процене ризика клијената којим се одређује када је потребно промијенити тј. повећати или смањити ниво ризика клијента, у складу са стварним активностима клијента током трајања пословног односа са клијентом.
- (2) Ажурирање ризика клијената обавезно укључује процену инхерентних и резидуалних ризика на нивоу државе, сектора, обвезника и појединачних пословних односа.
- (3) Кључни фактори који покрећу ажурирање нивоа ризика клијената укључују:
 - а) наступање околности прописаних чланом 29. Закона;
 - б) неубичајене активности, као што су упозорења из система за праћење трансакција, отварање

случајева или подношење извјештаја о сумњивим трансакцијама;

- ц) захтјева или упите од стране надлежних органа;
 - д) трансакције којима се крше циљане финансијске санкције;
 - е) значајне промјене у обиму или врсти активности клијента у односу на очекивано или иницијално уговорено пословање;
 - ф) негативна медијска сазнања о клијенту.
- (4) Уколико се током ажурирања процјене ризика утврди потреба за промјеном нивоа ризика, обвезник ће извршити ажурирање оцјене ризика клијента, што може укључивати примјену појачаних мјера идентификације и праћења клијента, које морају бити документоване.
- (5) Обвезник је дужан у политикама, контролама и поступцима прописати мјере отклањања идентификованих слабости у системима процјене ризика ако је ризик идентификован или ако су утврђене грешке које утичу на ефикасност и дјелотворност процјене ризика.
- (6) Мјере из става 5. овога члана морају укључити анализу неадекватно процијењених ризика пословних односа, те у складу с утврђеном категоријом ризика дати предност провођењу мјера пословног односу који носи потенцијално виши ризик.
- (7) Узимајући у обзир резултате анализе из става 6. овога члана, обвезник је дужан преиспитати успостављени систем процјене ризика и дјелотворност функционисања система интерне контроле у дијелу класификације клијената у ризичне групе, те по потреби предузети једну или више од следећих мјера:
- а) провести додатне мјере појачане идентификације и праћења прописане чланом 29. Закона и подзаконским актом надлежног надзорног органа;
 - б) одбити обављање трансакције у складу с чланом 14. Закона;
 - ц) раскинути пословни однос у складу с чланом 14. Закона;
 - д) обавијестити ФОО о сумњивим трансакцијама, средствима и лицима у складу с чланом 42. Закона.

ПОГЛАВЉЕ III - ПРОВОЂЕЊЕ ЗАХТЈЕВА У ПОГЛЕДУ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ПРАЋЕЊА КЛИЈЕНТА

Члан 17.

(Обавезе у погледу идентификације клијента)

- (1) Обвезници су дужни разумјети сврху и намјеравану природу пословног односа и трансакције.
- (2) Уколико осигуравајућа друштва утврде да корисник осигурања који је правно лице или правни аранжман представља већи ризик, дужна су предузети појачане мјере које ће укључивати разумне мјере за идентификацију и провјеру идентитета стварног власника корисника у тренутку исплате.
- (3) У случајевима када обвезник установи сумњу на праће новца, финансирање терористичких активности или финансирање ширења оружја за масовно уништења и оправдано вјерује да ће провођење поступка идентификације и праћења клијента иницирати дојаву клијенту, неће наставити поступак и поднијеће извјештај о сумњивој трансакцији.

Члан 18.

(Идентификација правних аранжмана)

- (1) Идентификација правних аранжмана из члана 4. тачке оо) Закона обавиће се помоћу следећих идентификацијских података и докумената:
 - а) назива правног аранжмана;
 - б) датума оснивања;
 - ц) званичног идентификационог броја када је то примјењиво, као што су порески идентификациони број или регистарски број;
 - д) идентификационих података за сва физичка лица повезана с правним аранжманом, укључујући стварног власника, познате кориснике, лица која имају контролу, укључујући управитеља/управитеље правног аранжмана или друга лица која имају контролу или имају овлаштења да усмјеравају активности клијента што укључује заштитнике, заједничке управитеље или друге треће стране, укључујући оснивача правног аранжмана, када су значајна овлаштења задржана;
 - е) поштанске адресе/адресу управитеља правног аранжмана или других лица која имају контролу или имају овлаштења да врше контролу над клијентом као што је горе наведено;
 - ф) примјерка уговора о правном аранжману.
- (2) За клијенте које су правни аранжмани обвезници су дужни прибавити информације о овлаштењима која уређују правни аранжман и обавезујуће су за њега, о лицима која су на позицији највишег руководства у правном аранжману, те о главном мјесту пословања уколико се оно разликује од адресе сједишта правног аранжмана.

Члан 19.

(Идентификација клијента посредством трећих лица)

- (1) Обвезник је дужан мјере идентификације и праћења активности клијента проводити у складу одредбама Закона, овог правилника и смјерница надзорних органа.
- (2) Обвезници мјере идентификације могу повјерити само трећим лицима за која су се увјерили да примјењују мјере идентификације и праћења које су истовјетне или строже у односу на мјере идентификације прописане Законом и да су предмет адекватног надзора примјене ових мјера.
- (3) Законом и имплементационим прописима прописане мјере праћења трансакција и активности клијената обвезници не могу екстернализовати. Мјере праћења трансакција и активности клијената обвезници су дужни у потпуности самостално проводити у оквиру обављања својих редовних задатака.
- (4) Уколико обвезник повјери извршавање одређених радњи и мјера идентификације клијента трећем лицу, исти се не ослобађа одговорности за правилно извршавање радњи и мјера идентификације клијента у складу са Законом и другим примјењивим међународним нормама.

ПОГЛАВЉЕ IV - МЈЕРЕ ПОЈАЧАНЕ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ПРАЋЕЊА КЛИЈЕНТА

Члан 20.

(Појачана идентификација и праћење клијената)

- (1) Обвезник је дужан примијенити појачане мјере идентификације и праћења трансакција и активности клијената у случајевима из члана 29. Закона како би

управљао тим ризицима и ублажио их на примјерен начин.

- (2) Мјере појачане идентификације и праћења трансакција и активности клијената, укључујући и идентификацију стварног власника клијента, овлаштеног лица клијента и корисника средстава која су предмет трансакције, примјењују се уз редовне мјере идентификације и праћење клијената.

Члан 21.

(Додатне информације за идентификацију које су неопходне у складу са другим прописима)

- (1) За провођење идентификације клијента, поред онога што предвиђају Закон, овај правилник, те одлуке и смјернице надлежних тијела и/или надзорних органа, обвезник може захтијевати додатне информације, податке и документацију како би испунио обавезу идентификације уколико је процијењено да постоји висок ризик.
- (2) Остали закони и прописи могу предвидјети строжу обавезу идентификације, у којем случају ће се примјењивати те одребе.

Члан 22.

(Ограничење ослањања на изјаву клијента о статусу политичке експонираности)

- (1) Обвезник не смије идентификацију политички експонираних лица темељити искључиво на изјави клијената о статусу политичке експонираности.
- (2) Изјава клијента може бити кориштена као допунски извор информација, али не представља довољан доказ да клијент јесте или није политички експонирано лице.
- (3) Обвезници су дужни користити додатне изворе информација за провјеру статуса клијента, укључујући, али не ограничавајући се на:
- јавно доступне базе података и званичне службене изворе надлежних институција и органа;
 - комерцијалне базе података, уз претходну процјену њихове поузданости;
 - отворене изворе попут медија и званичних саопштења;
 - базе података обвезника и размјену информација унутар групе, ако је примјењиво и у складу са законима;
 - регистре о пријави имовине јавних функционера.

Члан 23.

(Мјере појачане идентификације и праћења које се примјењују на политички експонирана лица)

- (1) Кад обвезник утврди да је клијент или стварни власник клијента или лице овлаштено за заступање и представљање, те лице овлаштено за располагање средствима на рачуну клијента правног лица политички експонирано лице, дужан је:
- предузети одговарајуће мјере како би утврдио извор имовине и средстава која ће бити кориштена у пословном односу или повременој трансакцији с циљем умањења ризика;
 - добити одобрење највишег руководства за успоставу или наставак пословног односа;
 - примијенити мјере појачане идентификације и континуираног праћења трансакција и ризика повезаног с пословним односом, а притом динамика сталног праћења треба бити усклађена с нивоом ризика повезаног с пословним односом;

д) идентификовати необичне трансакције и континуирано прегледавати информације којима се располаже како би се осигурало да било које нове информације које би могле утицати на процјену ризика буду благовремено идентификоване.

- (2) Обим и интензитет мјера за утврђивање извора имовине и извора средстава морају зависити од нивоа ризика који је повезан с пословним односом или повременом трансакцијом.
- (3) Када је ризик повезан с пословним односом или с повременом трансакцијом с политички експонираним лицем посебно висок, обвезник је дужан провјерити извор имовине и извор средстава на темељу поузданих и независних података, документације или информација.
- (4) Обвезник је дужан интерним политикама прописати поступак одобравања успоставе или наставак пословног односа са политички експонираним лицем.
- (5) Код доношења одлуке о успостави или наставак пословног односа највише руководство је дужно узети у обзир ниво ризика којем би обвезник био изложен ако би успоставио или наставио тај пословни однос, те могућност обвезника да тим ризиком ефикасно управља.
- (6) Обвезник је дужан примијенити све наведене мјере из овог члана на политички експонирана лица и чланове њихових породица као и познате блиске сараднике политички експонираног лица како су прописане чланом 34. Закона, те прилагодити обим и интензитет тих мјера у складу с ризиком.

Члан 24.

(Праћење политички експонираних лица)

Приликом провођења појачаних мјера идентификације и праћења у вези политички експонираних лица обвезници треба да узму у обзир додатне факторе, односно треба да утврде да ли политички експонирано лице:

- има пословне интересе који су у вези са његовим јавним функцијама тј. да ли је у сукобу интереса;
- је укључено у процесе јавних набавки;
- има неколико сродних или неповезаних истакнутих јавних функција које могу омогућити вршење утицаја на неколико кључних тачака доношења одлука у процесу одлучивања, посебно у одјељењима за потрошњу и набавке;
- долази из земље за коју је ФАТФ или друго релевантно тијело утврдило да има стратешке недостатке режима прања новца, финансирања терористичких активности или је познато да има висок ниво корупције, као и из земље наведене на листи земаља са стратешким недостацима и земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника;
- има истакнуту јавну функцију у секторима за које се зна да су изложени повећаним нивоима корупције, као што су сектори нафте и гаса, рударства, грађевинарства, природних ресурса, одбрамбене индустрије, спорта, игара на срећу и коцкања или;
- има истакнуту јавну функцију која би му омогућила да негативно утиче на ефективну имплементацију ФАТФ препорука у својој земљи.

Члан 25.

(Листа функција и индикатора политичке изложености)

- (1) Обвезници су дужни користити ажуру листу функција и јавних позиција које су индикативне за политичку изложеност приликом процјене да ли је клијент политички експонирано лице.
- (2) Листа функција обухвата, између осталог:
 - а) изабране и именоване носиоце највиших извршних, законодавних, судских и дипломатских функција у Босни и Херцеговини и иностранству;
 - б) чланове управних и надзорних одбора и директоре предузећа у већинском власништву Босне и Херцеговине, снтитета, дистрикта и општина;
 - ц) чланове руководстава политичких странака;
 - д) највише војне и безбједносне званичнике;
 - е) чланове породице и блиске сараднике лица наведених у овом ставу.
- (3) Блиским сарадницима политички експонираног лица из става (2) овог члана сматрају се физичка лица за која је познато да:
 - а) имају или су имала блиску пословну везу с политички експонираним лицем, укључујући:
 - 1) заједничко власништво над правним лицем или правним аранжманом;
 - 2) заједничко управљање пословним пројектима или улагањима;
 - 3) формалну или неформалну пословну сарадњу значајног обима;
 - б) имају користи од истих правних аранжмана као политички експонирано лице, укључујући заједничко корисништво траста, фонда, рачуна, компаније или другог правног субјекта;
 - ц) имају познату личну повезаност с политички експонираним лицем, укључујући:
 - 1) лица која често путују, бораве или јавно наступају с политички експонираним лицем;
 - 2) лица која обављају функције личног савјетника, асистента, управитеља имовине или другог личног повјереника.
- (4) Обвезници су дужни формирати, те редовно ажурирати интерне листе и користити доступне изворе како би осигурали благовремено препознавање политичког статуса својих клијената.
- (5) У сврху провођења мјера појачане идентификације и праћења према политички експонираним лицима, члановима породице политички експонираних лица сматрају се:
 - а) родитељи и дјеца политички експонираног лица;
 - б) брачни и ванбрачни партнер;
 - ц) браћа и сестре;
 - д) дједови, нане/нене, баке и унуци;
 - е) пунац, пуница, зет и снаха;
 - ф) усвојоци и усвојеници;
 - г) друга лица с којима политички експонирано лице живи у заједничком домаћинству, а с којима је повезано крвним сродством или сродством по тазбини.

Члан 26.

(Мјере појачане идентификације и праћења које се примјењују на сложене, необичне и неуобичајене трансакције)

- (1) Обвезник је дужан имати успостављене примјерене политике и процедуре за откривање сложених, необичних или неуобичајених трансакција или

образаца трансакција. Када, у складу с тим политикама и поступцима, открије трансакције које су сложене или необичне или неуобичајене и када не види одређену економску или правну сврху трансакције или сумња у истинитост информација које су му дате, обвезник је дужан примјенити мјере појачане идентификације и праћења.

- (2) Мјере појачане идентификације и праћења морају бити довољне како би обвезник могао утврдити изазивају ли необичне или неуобичајене трансакције сумњу. Уз мјере из члана 33. Закона, ове мјере укључују најмање:
 - а) предузимање оправданих и примјерених мјера у сврху разумјевања позадине и сврхе трансакција, на примјер утврђивањем извора и одређивањем средстава или прикупљањем додатних информација о пословању клијента како би се утврдила вјероватност провођења таквих трансакција за тог клијента, прикупљањем додатних информација о повезаности налогодавца и налогопримца и др.;
 - б) учесталији надзор пословног односа и накнадних трансакција и обраћање веће пажње на појединости. Обвезник треба донијети одлуку да надзире појединачне трансакције када је то сразмјерно идентификованом ризику.

Члан 27.

(Мјере појачане идентификације и праћења које се примјењују на клијенте из земаља са стратешким недостацима и земаља у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности и друге високоризичне ситуације)

- (1) Када је клијент из земље са стратешким недостацима или земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника или трансакција укључује такве земље те у свим другим високоризичним ситуацијама, обвезник је дужан интерним политикама прописати мјере појачане идентификације и праћења примјерене за одређену високоризичну ситуацију, узимајући у обзир оне које су прописане чланом 35. Закона и овим правилником, те их досљедно примјењивати.
- (2) Примјерена врста појачане идентификације и праћења, укључујући обим тражених додатних информација и проведеног повећаног надзора, треба зависити од разлога због којег је одређена повремени трансакција или одређени пословни однос категоризован као високоризичан.
- (3) Обвезник није дужан у свим случајевима када је клијент из земље са стратешким недостацима или земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37. овог правилника или трансакција укључује такве земље, те у свим другим високоризичним ситуацијама, примјенити све мјере појачане идентификације и праћења наведене у наставку, јер у одређеним ситуацијама високог ризика може бити довољно усредоточити се на појачано континуирано праћење током трајања пословног односа.
- (4) При одређивању мјера појачане идентификације и праћења, у случају када је клијент из земље са стратешким недостацима или земље у којој постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности из члана 37.

овог правилника или трансакција укључује такве земље, те у свим другим високоризичним ситуацијама, обвезник је дужан размотрити:

а) повећање количине информација које се прикупљају за потребе идентификације и праћења укључујући:

1) информације о идентитету клијента и стварног власника клијента или структури власништва и контроле клијента како би био сигуран да добро разумије ризик повезан с пословним односом. Повећање количине информација може укључити прикупљање и процјену информација о угледу клијента или стварног власника клијента те процјену било каквих негативних навода против клијента или стварног власника клијента, на примјер:

1. информације о члановима породице и блиским пословним партнерима;
2. информације о прошлим и постојећим пословним активностима клијента или стварног власника клијента и
3. претраживање неповољних навода из медија;

2) информације о предвиђеној природи пословног односа како би могао утврдити да су природа и сврха пословног односа законите и изградити потпунији профил ризичности клијента, на примјер:

1. број, вриједност или учесталост провођења очекиваних трансакција, како би могао уочити одступања која могу изазвати сумњу и, када је примјерено, тражити доказ и документацију од клијента;
2. разлог због којег клијент тражи одређени производ или услугу, посебно када је нејасно због чега се потребама клијента не може боље удовољити на другачији начин или у другој држави;
3. одредиште средстава;
4. природа пословања клијента или стварног власника клијента, како би обвезник лакше разумио природу пословног односа или намјену повремене трансакције, укључујући информације о повезаности клијента с налогодавцем/налогопримцем средстава;

б) повећање квалитета информација које се прикупљају за потребе провођења појачане идентификације и праћења клијента како би потврдио идентитет клијента или стварног власника клијента, укључујући:

- 1) постављање захтјева да се прво плаћање проведе преко рачуна отвореног у име клијента код финансијске институције у Босни и Херцеговини или кредитне институције у држави чланици ЕУ или трећој држави која примјењује мјере у складу са директивама и уредбама ЕУ;
- 2) провјеру да имовина клијента и средства која се употребљавају у пословном односу или за провођење повремене трансакције не потичу од криминалне активности, те да су

извор имовине и извор средстава у складу са сазнањима обвезника о клијенту и природи пословног односа. У одређеним случајевима, када је ризик који је повезан с пословним односом или повременим трансакцијом посебно висок, провјера извора имовине и извора средстава може бити једина примјерена мјера за ублажавање ризика. Извор средстава или имовине могуће је провјерити, на примјер упоређивањем с пријавом ПДВ-а и пореза на добит, копијама ревидираних извјештаја, платним листама или јавним исправама издатим од стране надлежних органа;

ц) повећање учесталости праћења како би обвезник био сигуран да може управљати ризиком повезаним с појединачним пословним односом или повременим трансакцијом или може закључити да пословни однос прелази спремност обвезника за преузимање ризика те како би могао идентификовати трансакције које захтијевају даљи преглед, укључујући:

- 1) повећање учесталости праћења пословног односа и повремених трансакција како би се утврдиле потенцијалне промјене у профилу ризичности клијента и могућности обвезника да и даље управља тим ризиком;
- 2) добивање сагласности највишег руководства за успостављање или наставак пословног односа како би се осигурало да највише руководство буде свјесно ризика којему је обвезник изложен и да може донијети одлуку о мјери у којој је у могућности управљати тим ризиком;
- 3) провођење учесталијих ревидирања пословног односа како би се осигурало да се било које промјене у профилу ризичности клијента идентификују, процијене могућности обвезника да и надаље управља тим ризиком и по потреби предузму потребне мјере;
- 4) провођење учесталијих или детаљнијих праћења трансакција како би се идентификовале све необичне или неуобичајне трансакције које могу изазвати сумњу на ризик. Праћење трансакција по потреби може укључивати утврђивање одредишта средстава или разлога за провођење одређених трансакција.

ПОГЛАВЉЕ V - ПОЈЕДНОСТАВЉЕНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ КЛИЈЕНТА

Члан 28.

(Случајеви када се могу примјенити поједностављене мјере идентификације и праћења)

- (1) Поједностављење мјере идентификације и праћења обвезници могу примјенити у случајевима када пословни однос успостављају са клијентима који су:
 - а) надлежни органи и институције јавне управе, без обзира на административни ниво (ниво Босне и Херцеговине, ентитети, дистрикт, кантони, општине);
 - б) јавна предузећа и институције чији су оснивачи надлежни органи и институције јавне управе из тачке а) овог става;

- ц) обвезници провођења мјера спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, над којима надзор у вези са примјеном Закона и других прописа у вези спречавања прања новца и финансирања терористичких активности врше органи и агенције који су основани у складу са посебним законима;
- д) други клијенти, правна и физичка лица, за које обвезник на основу анализе ризика утврди да носе низак ризик.
- (2) Обвезници могу примјенити мјере поједностављене идентификације и праћења клијента у односу на повремену трансакцију за коју процијене да представља низак ризик уважавајући и резултате процјене.
- (3) Обвезници су дужни прикупити довољно информација за утврђивање да ли клијент испуњава услове за примјену поједностављених мјера идентификације и праћења, укључујући и резултате процјене.
- (4) Кад се појави сумња да је ријеч о активностима прања новца или финансирања терористичких активности или финансирања ширења оружја за масовно уништење у вези с клијентом, трансакцијом или услугом на коју су примјенјене поједностављене мјере, обвезници су дужни извршити додатну процјену и примјенити појачане мјере.
- (5) Обвезници су дужни Законом прописане податке и информације о клијенту прикупити и провјерити увидом у оригинал или овјерену копију валидних исправа или документације у којој су записани подаци и информације о клијенту као што су: лични идентификациони документи, изводи из одговарајућих регистара, остала пословна документација или на други начин прописан Законом, а узимајући у обзир и извршене анализе ризика.
- (6) При вршењу поједностављених радњи и мјера идентификације и праћења клијента обвезник је дужан да успостави адекватан ниво праћења пословања клијента тако да буде у стању да открије неуобичајене и сумњиве трансакције.
- Члан 29.
- (Мјере поједностављене идентификације и праћења клијента)
- (1) При провођењу поједностављених мјера идентификације и праћења клијента обвезник је дужан провести све мјере идентификације и праћења клијента из члана 15. Закона.
- (2) Ако је пословни однос или повремена трансакција категоризована ниским ризиком, обвезник може прилагодити обим, вријеме провођења или врсту одређених или свих мјера идентификације и праћења клијента на начин који је примјерен тој категорији ризика.
- (3) Мјере поједностављене идентификације и праћења које обвезник може примјенити укључују, али нису ограничене на:
- а) прилагођавање времена провођења идентификације и праћења клијента, на примјер када тражени производ или трансакција има обилежја која ограничавају могућност употребе производа односно трансакције у сврху прања новца и/или финансирања терористичких активности:
- 1) провјером идентитета клијента и/или стварног власника клијента током успостављања пословног односа или;
 - 2) провјером идентитета клијента и/или стварног власника клијента када трансакције премаше интерном политиком утврђени праг или по истеку разумног рока. У том случају обвезник мора осигурати да:
 1. наведено не резултира изнимком од провођења идентификације и праћења клијента;
 2. се у коначници провјери идентитет клијента и стварног власника;
 3. је праг или временско ограничење постављено на разумно ниском нивоу;
 4. је поставио системе за откривање прекорачења прага или временског ограничења;
 5. не одгађа идентификацију и праћење клијента у случају када се релевантним законодавством у Босни и Херцеговини, односно уредбама ЕУ, прописује прикупљање таквих информација;
- б) прилагођавање количине информација прикупљених за потребе идентификације, провјере или праћења пословног односа, на примјер: провјером идентитета на основу информација добијених из само једног поузданог, вјеродостојног и независног документа или извора података, или претпоставком природе и сврхе пословног односа, јер је производ осмишљен искључиво за једну сврху;
- ц) прилагођавање квалитета или извора информација прикупљених за потребе идентификације, провјере или праћења пословног односа, на примјер:
- 1) прихватањем информација добијених од клијента уместо из независног извора при провјери идентитета стварног власника клијента, ако из објективних разлога није могуће прикупити податке из независних извора;
 - 2) када је ризик који се повезује са свим аспектима пословног односа низак, ослањајући се на извор средстава како би се испунили неки од захтјева идентификације и праћења клијента, на примјер када је ријеч о буџетским средствима.
- (4) Информације које обвезник прикупи примјеном мјера поједностављене идентификације и праћења клијента морају му пружити разумну сигурност да је његова процјена о ниском ризику који је повезан с пословним односом или повременом трансакцијом оправдана и бити довољне како би му пружиле довољно информација о природи пословног односа или повремене трансакције у сврху идентификације неуобичајених или сумњивих трансакција.
- (5) Обвезник не смије примјенити мјере поједностављене идентификације и праћења клијента када у вези са клијентом, трансакцијом, имовином или средствима постоје разлози за сумњу на прање новца, финансирања терористичких активности и/или финансирања ширења оружја за масовно уништење, када је дужан да примјењује мјере као у случајевима

високог ризика, ако је ријеч о сложеној и необичној трансакцији из члана 33. става 1) Закона и када постоји обавеза провођења појачаних мјера идентификације и праћења клијента.

Члан 30.

(Кориштење копија за идентификацију)

- (1) За све оригиналне документе, укључујући идентификационе документе, који се не могу оставити код обвезника, обвезник ће извршити увид, те исте копирати или скенирати, на начин прописан чланом 15. Закона.
- (2) У случају страних документа, не ослањајући се само на идентификационе документе, који се прикупљају у поступку идентификације клијента и његових трансакција који нису написани на једном од језика који се користе у Босни и Херцеговини, обвезник ће од клијента прибавити превод овјерен од стране овлаштеног судског тумача.

Члан 31.

(Ажурирање документације)

- (1) Обвезници ће водити рачуна о ваљаности и релевантности информација, података и документације, који су основ за идентификацију клијента и трансакције, тако што ће вршити редовне провјере постојећих докумената за вријеме трајања пословног односа. У случају значајних трансакција, значајних измјена у начину обављања трансакција од стране клијента или других значајних промјена због којих се јавља потреба за поновном провјером односа с клијентом, требају се захтијевати и/или прикупити нове или додатне информације и документацију за идентификацију.
- (2) За клијенте са којима је обвезник раније успоставио пословни однос, провео мјере идентификације и праћења клијента, те клијенту на основу процијењеног ризика омогућио располагање електронским каналом дистрибуције производа или услуге, са свим примјенивим елементима заштите и аутентификације кориштења тог канала дистрибуције, обвезник може у току трајања пословног односа од клијента обезбиједити важећи идентификациони документ кроз такав канал дистрибуције, уколико је исти истекао након успоставе пословног односа, уз осигурање записа о датуму и времену када је извршено прибављање ажурираног документа.

Члан 32.

(Кориштење софтвера за додатну идентификацију и праћење клијента)

- (1) Финансијске институције с циљем провођења законом прописаних мјера, процјене ризика, идентификације и праћења клијената, провођења УН рестриктивних мјера и рестриктивних мјера Босне и Херцеговине против тероризма и финансирања терористичких активности, дужни су успоставити информационе/компјутерске системе који ће омогућити ефикасну примјену напријед наведених мјера.
- (2) Информациони/компјутерски системи из става (1) овог члана дужни су успоставити и други обвезници када надзорни орган процјени да је то неопходно имајући у виду величину и природу посла обвезника.

ПОГЛАВЉЕ VI - ИЗВЈЕШТАВАЊЕ ФОО, ПОВЕЗАНЕ ГОТОВИНСКЕ ТРАНСАКЦИЈЕ, ДОСТАВЉАЊЕ ИСПРАВА И ПОДАТАКА

Члан 33.

(Изузеће од пријављивања готовинских и повезаних готовинских трансакција)

- (1) Обвезник није дужан да ФОО доставља податке о свакој готовинској или повезаној готовинској трансакцији чија укупна вриједност износи или прелази суму у износу или противвриједности од 30.000 КМ у случајевима полагања дневних пазара од продаје роба и услуга клијента из става (2) овог члана, осим у случају када постоји сумња да се ради о прању новца.
- (2) Клијент који врши трансакцију из става (1) овог члана је:
 - а) јавно предузеће;
 - б) директни и индиректни корисници буџетских средстава свих нивоа власти у Босни и Херцеговини, односно јединице локалне самоуправе и организација обавезног социјалног осигурања, који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора.
- (3) Обвезник није дужан да пријави ФОО готовинску или повезану готовинску трансакцију чија укупна вриједност износи или прелази суму у износу од 30.000 КМ или противвриједност у иностраној валути којом се врши:
 - а) пренос новца са једног рачуна клијента на други рачун клијента, када су рачуни отворени код истог обвезника;
 - б) замјена новца на рачуну клијента за другу валуту, а новац остаје на рачуну клијента код обвезника;
 - ц) разрочавање новца на рачуну клијента у сврху поновног орочавања новца клијента код обвезника.

Члан 34.

(Достављање исправа)

- (1) Поред исправа из члана 44. тач. а) и б) Закона, нотари, адвокати и адвокатска друштва су дужни, у смислу члана 44. тачка ц), доставити ФОО све исправе сачињене с циљем преноса права управљања и располагања имовином и то:
 - а) исправе којима је циљ поклон новца у износу или противвриједности од 30.000 КМ или више;
 - б) исправе којима је циљ пренос чланског удјела у привредним друштвима без обзира на висину капитала друштва;
 - ц) исправе којима је циљ пренос права управљања или располагања имовином привредног друштва.
- (2) Ако постоји сумња да се ради о прању новца или финансирању терористичких активности или финансирању ширења оружја за масовно уништење, нотар је дужан ФОО доставити информације и податке приликом предузимања нотарске обраде исправа чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима, потврђивања исправа, као и приликом нотарске обраде и/или овјере потписа на уговору о зајму/позајмици и уговору о преносу чланског удјела у привредном друштву и у свим другим ситуацијама.

Члан 35.

(Садржај и распоред података у картицама промета по рачуну које банке достављају ФОО и другим органима)

- (1) Обвезник из члана 5. става (1) тачке а) Закона и други обвезници који су овлаштени да отварају и воде рачуне за обављање платног промета ће картице промета по рачунима клијента, уколико их доставља приликом пријављивања сумњивих трансакција и приликом одговарања на захтјеве ФОО и надлежних органа када поступају у складу с одговарајућим законом, доставити у електронској форми у excel формату, уређеном на начин да је могуће вршити даљњу аналитичку обраду, који ће садржавати тачне и потпуне податке, распоређене у колоне, сљедећим редослиједом:
 - а) датум обављања трансакције;
 - б) налогодавац;
 - ц) број рачуна налогодавца;
 - д) налогопримац;
 - е) број рачуна налогопримца;
 - ф) дугује;
 - г) потражује;
 - х) салдо;
 - и) опис/сврха трансакције;
 - ј) податак да ли се ради о готовинској или безготовинској трансакцији.
- (2) Рок за имплементацију активности из става (1) овог члана је шест мјесеци од усвајања овог правилника.

Члан 36.

(Праћење повезаних готовинских трансакција)

- (1) Како би се откриле трансакције које се врше у мањим износима и које не прелазе праг предвиђен чл. 12. и 43. Закона с циљем избјегавања идентификације и пријављивања, неопходно је успоставити систем који ће омогућити препознавање повезаних готовинских трансакција.
- (2) Период праћења повезаних готовинских трансакција се не може ограничити на одређени временски период.
- (3) Обвезници ће, у складу са процјеном ризика, профилом клијента, фреквенцијом трансакција и износом трансакција, својим интерним актима дефинисати активности и радње које ће предузимати с циљем праћења повезаних готовинских трансакција.
- (4) Изузетно од става (2) овог члана овлаштени мјењачи дужни су повремене трансакције из члана 19. става (5) тачке б) Закона пратити у периоду од 30 дана, осим у случају када постоји сумња да се ради о прању новца и финансирању терористичких активности.

ПОГЛАВЉЕ VII - ЗЕМЉЕ СА СТРАТЕШКИМ НЕДОСТАЦИМА И ЗЕМЉЕ У КОЈИМА ПОСТОЈИ ВЕЋА ВЈЕРОВАТНОЋА ПОЈАВЉИВАЊА ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Члан 37.

(Земље са стратешким недостацима и земље у којим постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности)

- (1) Земље са стратешким недостацима из члана 86. става (1) тачке а) Закона су земље наведене:
 - а) на саопштењима ФАТФ о државама које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма и које представљају ризик по међународни финансијски систем;

- б) на саопштењима ФАТФ о државама/јурисдикцијама које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма, које су с циљем отклањања препознатих недостатака исказале одређеност на највишем политичком нивоу за отклањање недостатака, које су у ову сврху направиле акциони план у сарадњи са ФАТФ, и које су у обавези да извештавају о напретку који постижу у отклањању недостатака.
- (2) Земље у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности и/или финансирање ширења оружја за масовно уништење из члана 86. става (1) тачке б) Закона, ће одредити Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Министарства безбједности Босне и Херцеговине, а у сарадњи са Сталним координационим тијелом и надлежним органима узимајући у обзир резултате Процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини и друге вјеродостојне изворе, као што су:
 - а) подаци ЕУ о високоризичним трећим земљама у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, уколико исте нису већ укључене у попис земаља у ставу (1) овог члана;
 - б) подаци Организације за економску сарадњу и развој о земљама са недовољном пореском транспарентношћу;
 - ц) подаци ЕУ о земљама за које је оцијењено да још не испуњавају све међународне пореске стандарде;
 - д) подаци Канцеларије Уједињених нација за дроге и криминал (УНОДЦ) о земљама за које је оцијењено да производе сировине за производњу илегалних дрога, односно да су познате по производњи или добро организованог и развијеног трговини дрогом;
 - е) подаци вјеродостојних извора о земљама у којима постоји значајан обим корупције;
 - ф) подаци УН и других вјеродостојних извора о земљама према којим се примјењују међународне рестриктивне мјере, односно које се доводе у везу са тероризмом и финансирањем тероризма.
- (3) Листу земаља из става (1) овог члана објављују ФОО и надлежни надзорни органи на својим интернет страницама.
- (4) Листа земаља из става (2) овог члана се доставља обвезницима из члана 5. Закона путем надлежних надзорних органа, а иста се не објављује јавно.
- (5) Листе земаља из ст. (1) и (2) овог члана су обавезне код примјене мјере предвиђених Законом у погледу мјера идентификације и обавјештавања ФОО о трансакцијама.
- (6) Обвезници примјеном мјера прописаним законом требају, поред земаља из ст. (1) и (2) овог члана, на основу резултата властите процјене ризика, примјенити одговарајуће мјере идентификације и према другим земљама које оцијене ризичним.

ПОГЛАВЉЕ VIII - ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА, ОВЛАШТЕНО ЛИЦЕ И ОБУКА

Члан 38.

(Сврха интерне контроле и обавеза провјере усвојених процедура)

- (1) Сврхе интерне контроле из чл. 55. и 56. Закона су спречавање, благовремено откривање и отклањање недостатака у примјени Закона, као и унапређивање интерних система за откривање лица и трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца, финансирању терористичких активности или финансирању ширења оружја за масовно уништење.
- (2) Обвезник је дужан успоставити систем интерних контрола који ће осигурати редовне провјере усвојених процедура и функционисање система за спречавање прања новца, финансирања терористичких активности или финансирања ширења оружја за масовно уништење.

Члан 39.

(Обавеза усклађивања процедура)

- (1) У случају промјене у пословном процесу обвезника, као што су нпр. организационе промјене, промјене пословних процедура, увођења нове услуге или производа, обвезник је дужан да у оквиру система интерне контроле провјери и усклади своје процедуре, како би биле адекватне за извршавање обавеза из Закона.
- (2) Провјеру усклађености система и процедура за примјену Закона, као и примјене тих процедура, обвезник је дужан да проводи најмање једанпут годишње и сваки пут кад дође до значајне промјене из става (1) овог члана, најкасније до дана увођења те промјене у пословање обвезника.

Члан 40.

(Одговорност за обезбјеђивање и организацију интерне контроле и ревизије)

- (1) Обвезник и највише руководство обвезника одговорни су за обезбјеђивање и организацију интерне контроле и интерне ревизије пословања који се извршавају код обвезника у складу са Законом.
- (2) Обвезник, својим актом, одређује овлаштења и одговорности органа управљања, организационих јединица, овлашћених лица и других лица у обвезнику у вршењу интерне контроле, као и начин и распоред вршења интерне контроле.

Члан 41.

(Годишњи извјештај о извршеној интерној ревизији и предузетим мјерама)

- (1) Обвезник који је, у складу са чланом 55. ставом (2) Закона, дужан организовати интерну ревизију, обавезан је да осигура израду годишњег извјештаја о извршеној интерној ревизији и о мјерама предузетим након те ревизије, најмање једном годишње. Размак између двије узастопне ревизије, као и између усвајања извјештаја од стране надлежних органа обвезника, не може бити дужи од 12 мјесеци.
- (2) Годишњи извјештај из става (1) овог члана садржи најмање сљедеће податке:
 - а) укупан број пријава ФОО о сумњивим, готовинским, повезаним готовинским и безготовинским трансакцијама из чл. 42. и 43. Закона и оцјени квалитета, благовременост и усклађеност пријава са пријетњама препознатим у Процјени ризика од прања новца и

финансирања терористичких активности у Босни и Херцеговини;

- б) укупан број лица или трансакција за које се сумња да су у вези са прањем новца, финансирањем терористичких активности и финансирањем ширења оружја за масовно уништење, који су пријављени овлашћеном лицу од стране запослених код обвезника а нису пријављени ФОО;
 - ц) укупан број успостављених пословних односа код којих је идентитет клијента утврђен на основу квалификованог електронског сертификата за електронски потпис или електронски печат клијента или у поступку видеоелектронске идентификације, као и укупан број пословних односа успостављених преко пуномоћника;
 - д) учесталост кориштења појединачних показатеља за препознавање сумњивих трансакција код пријављивања трансакција овлашћеном лицу од стране запослених код обвезника;
 - е) оцјену функционисања система интерних контрола;
 - ф) мјере предузете на основу датих препорука по основу извршених интерних ревизија;
 - г) о извршеној интерној ревизији информационих технологија кориштених у примјени одредаба Закона који се односе на: обезбјеђивање заштите података који се преносе електронским путем и чување података о клијентима и трансакцијама у централизованом бази података;
 - х) о адекватности проведене обуке и процјени садржаја тема за даљње обучавање и усавршавањем запослених;
 - и) о предузетим мјерама на заштити личних и тајних података;
 - ј) укупан број успостављених пословних односа код којих је трећем лицу повјерено вршење појединих радњи и мјера идентификације клијента;
 - к) укупан број лица и трансакција над којима су проведене међународне рестриктивне мјере.
- (3) Обвезник је дужан да извјештај из става (1) овог члана достави органима који врше надзор над примјеном Закона, на њихов захтјев, у року од три дана од дана подношења тог захтјева.

Члан 42.

(Подаци и документација за регистрацију овлашћеног лица/обвезника у АМЛС систем)

- (1) Ради регистрације обвезника у АМЛС систем, обвезник из члана 5. Закона дужан је ФОО доставити одлуку о именовању или промјени овлашћеног лица и замјеника која мора садржавати сљедеће податке:
 - а) име и презиме одговорног лица - члана највишег руководства одговорног за примјену Закона;
 - б) име и презиме овлашћеног лица и његовог замјеника;
 - ц) контакт телефон и мејл адресу одговорног лица, овлашћеног лица и замјеника овлашћеног лица;
 - д) назив, адреса и сједиште обвезника;
 - е) јединствени идентификациони број (ЈИБ) обвезника.
- (2) Осим података наведених у ставу (1) овог члана, сви обвезници осим финансијских институција дужни су ФОО-у приликом прве регистрације доставити и копију сљедеће документације:

- a) актуелни извод из судског регистра или рјешење надлежног органа.
 - б) обавијест о разврставању пословног субјекта према дјелатности;
 - ц) уговор о обављању мјеначких послова, ако је примјењиво.
- (3) Податке и документацију из ст. (1) и (2) овог члана обвезник је дужан доставити ФОО путем поштанске доставе или електронским путем.

Члан 43.

(Обавеза провођења обуке)

- (1) Обвезници су дужни осигурати континуирану и адекватну обуку својих запосленика у вези са спречавањем прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење, у складу с релевантним законодавством и интерним политикама.
- (2) Сви нови запосленици морају проћи иницијалну обуку о основним принципима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности у року од 60 дана од ступања на дужност.
- (3) Путем програма обуке обвезници су дужни да осигурају адекватност проведене обуке, на начин да сви запосленици који су обухваћени програмом за спречавање прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење у потпуности разумију важност и потребе за што успјешнијим провођењем политике "упознај свог клијента" и да то примјењују у поступку обављања својих задатака.

Члан 44.

(Садржај и учесталост обуке)

- (1) Обука мора бити прилагођена радним задацима запосленика и укључивати најмање следеће теме:
- а) дефиницију и основне концепте прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење;
 - б) законски оквир и обавезе обвезника;
 - ц) процјена ризика и примјена приступа заснованог на ризику;
 - д) унутрашње политике и процедуре обвезника, укључујући мјере идентификације и праћења трансакција и активности клијента;
 - е) индикатори сумњивих трансакција и поступак извјештавања;
 - ф) специфичности одређених производа и услуга које обвезник нуди, а које могу бити подложне злоупотреби;
 - г) систем интерних контрола.
- (2) Обука се проводи најмање једном годишње, уз додатне едукације када то захтијевају измјене прописа, интерни и спољни налази надзора или увођење нових производа и услуга.
- (3) Обвезници су дужни организовати специјализоване обуке прилагођене реалним потребама организационе јединице, радног мјеста или функције, најмање укључујући:
- а) новозапослено особље;
 - б) особље у контакту с клијентима;
 - ц) оперативну особље;
 - д) особље задужено за усклађеност и интерну контролу;
 - е) виши менаџмент и највише руководство.

Члан 45.

(Евиденција и провјера ефикасности обуке)

- (1) Обвезници су дужни водити евиденцију о проведеним обукама, укључујући датум, трајање, садржај, попис учесника и описе радних мјеста или функција.
- (2) У случају непохађања обуке без оправданог разлога, обвезник је дужан предузети одговарајуће мјере, укључујући дисциплинске поступке према интерним правилима.
- (3) Обвезници су дужни периодично процијенити ефикасност обуке и предложити мјере за њено унапређење.

ПОГЛАВЉЕ IX - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

(Усклађивање интерних правних аката)

Обвезници су дужни да ускладе своје интерне правне акте са овим правилником у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 47.

(Престанак важења)

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о спровођењу Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", бр. 41/15 и 24/23).

Члан 48.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 216/25
29. децембра 2025. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

Na osnovu člana 17. i člana 22. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 101. stav (1) Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 13/24), na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 98. sjednici održanoj 29.12.2025. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O PROVOĐENJU ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA
NOVCA I FINANSIRANJA TERORISTIČKIH
AKTIVNOSTI**

ПОГЛАВЉЕ I - ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Ovim правилником се детаљније прописују: критерији за израду смјерница за процјену ризика од прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење; проведена захтева у погледу идентификације и праћења клијента; начин провођења мјера појачане идентификације и праћења; начин и услови провођења мјера поједностављене идентификације и праћења; извјештавање Финансијско-обавјештајног одјела Државне агенције за истраге и заштиту (у даљњем тексту: ФОО), повезане готовинске трансакције, достављање исправа и података; начин и параметри за формирање, ажурирање и објављивање листе индикатора за препознавање сумњивих трансакција; ближе дефинише препознавање и праћење повезаних трансакција; дефинише начин и параметре за формирање, ажурирање и објављивање листе висоризичних земаља са стратешким недостацима у пољу